

ÖDENMEYEN SERMAYE TAAHHÜDÜNÜN TRANSFER FİYATLANDIRMASI KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Abdullah SAĞLAM*

ÖZ

Türk Ticaret Kanunu'na göre kurulan sermaye şirketleri, ortakları tarafından şirkete tahsis edilen aynı ve nakdi sermaye ile varlığını sürdürmekte ve faaliyetlerine devam etmektedir. Şirketin amaçlarına ulaşabilmek için şirket ortakları tarafından taahhüt edilen sermayenin de şirkete fiilen tahsis etmeleri gerekmekte olup aksi durumda Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilen yaptırımlarla karşılaşabilirler.

Anahtar Sözcükler: Sermaye, Temerrüt, Transfer Fiyatlandırması

1.GİRİŞ

Türk Ticaret Kanunu'na göre şirket, bir veya daha fazla gerçek veya tüzel kişi tarafından belli bir amaç çerçevesinde emek ve sermayenin birleşmesi sonucunda ortaya çıkan tüzel kişiliktir. Yine aynı kanuna göre şirketler şahıs ve sermaye şirketi olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Şahıs şirketleri; adi şirket, kolektif şirket ve komandit şirket olarak belirlenmişken sermaye şirketleri, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket, limited şirket ve anonim şirket olarak belirlenmiştir.

Adından da anlaşılacağı üzere sermaye şirketlerini şahıs şirketlerinden ayıran en önemli özellik bu şirketlerin faaliyetlerini ortaklar tarafından tahsil edilen aynı ve nakdi değerlerle yürütülmesi ve şirket kişiliğinin ortak ve ortakların kişiliklerinden ayrı ve bağımsız olduğudur.

Muhasebenin temel kavramlarından biri olan kişilik kavramı gereğince işletmenin kişiliği ortakların, çalışanların ve diğer kimselerin kişiliklerinden ayrı bir kişiliğe sahiptir. 1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde kişilik kavramı; “*işletmenin sahip veya sahiplerinden, yöneticilerinden, personelinden ve diğer ilgililerden ayrı bir kişiliğe sahip olduğunu ve o işletmenin muhasebe işlemlerinin sadece bu kişilik adına yürütülmesi gerektiğini öngörür.*” şeklinde tanımlanmıştır.

Türk Ticaret Kanunu ve muhasebenin temel kavramları gereğince sermaye şirketleri, hedeflenen amaca ulaşabilmek ve faaliyetlerini sürdürebilmek için ortaklar tarafından sermaye taahhüdünde bulunmaktadır.

* Vergi Müfettişi

Ortaklar tarafından şirkete tahsis edilen sermayenin getirisi ise kar payı olarak adlandırılmaktadır. Türk Ticaret Kanunu'nun 344 ve 585'inci maddelerinde yer alan hükümler gereğince ortaklar tarafından anonim şirkete nakden taahhüt edilen payların itibarı değerlerinin en az yüzde yirmibeşi tescilden önce, gerisi de şirketin tescilini izleyen yirmidört ay içinde ödenir. Ancak nakden taahhüt edilen payların itibarı değerlerinin en az yüzde yirmibeşinin tescilden önce ödenmesi şartı limited şirketler bakımından aranmamaktadır.

Türk Ticaret Kanunu'nun yukarıda yer alan hükümleri gereğince ortaklar tarafından taahhüt edilen sermaye tutarlarının şirketin tescilini izleyen yirmidört ay içinde ödenmesi gerektiği hüküm altına alınmış olup ortaklar tarafından yerine getirilmeyen sermaye taahhüdü vergi kanunları açısından açıklanmaya çalışılmıştır.

2.SERMAYE ŞİRKETLERİ

Türk Ticaret Kanunu'nun 124'üncü maddesinin birinci fıkrasında ticaret şirketlerinin; kollektif, komandit, anonim, limited ve kooperatif şirketlerden ibaret olduğu ve ikinci fıkrasında ise kollektif ile komandit şirketin şahıs; anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketin ise sermaye şirketi sayılacağı hüküm altına alınmıştır. Aşağıda sermaye şirketlerine ilişkin detaylara kısaca yer verilmiştir.

2.1.Anonim Şirket

Türk Ticaret Kanunu'nun 329'uncu maddesinde anonim şirket, sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan, borçlarından dolayı yalnız malvarlığıyla sorumlu bulunan şirket olarak ifade edilmiştir. Aynı Kanunun 338'inci maddesinde yer alan hüküm gereğince anonim şirket bir veya daha fazla ortak ile kurulabilmektedir.

Anonim şirketin sermayesinin “belirli (muayyen) ve paylara bölünmüş” olması gerekir. Her payın itibarı (nominal) değeri esas sözleşmede gösterilir ve bu değer en az bir kuruştur. Türk Ticaret Kanunu'nun 332'nci maddesi uyarınca tamamı esas sözleşmede taahhüt edilmiş bulunan sermayeyi ifade eden esas sermaye 50.000 TL'den ve sermayenin artırılmasında yönetim kuruluna tanınmış yetki tavanını gösteren kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketlerde başlangıç sermayesi 100.000 TL'den aşağı olamaz. Aynı Kanun'un 342'nci maddesi hükmü uyarınca üzerlerinde sınırlı aynı bir hak, haciz ve tedbir bulunmayan, nakden

değerlendirilebilen ve devrolunabilen, fikrî mülkiyet hakları ile sanal ortamlar da dâhil, malvarlığı unsurları aynı sermaye olarak konulabilecek iken; hizmet edimleri, kişisel emek, ticari itibar ve vadesi gelmemiş alacaklar anonim şirketlere sermaye olarak konulamayacaktır.(Gündüz, 2020, s.47)

2.2.Limited Şirket

Türk Ticaret Kanunu'nun 573'üncü maddesinde limited şirket; bir veya daha çok gerçek veya tüzel kişi tarafından bir ticaret unvanı altında kurulan, esas sermayesi belirli olup bu sermaye esas sermaye paylarının toplamından oluşan şirket olarak ifade edilmiştir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 580'inci maddesi hükmü gereğince limited şirketin esas sermayesi en az 10.000 TL'dir. Üzerlerinde sınırlı aynı bir hak, haciz veya tedbir bulunmayan, nakden değerlendirilebilen ve devrolunabilen, fikrî mülkiyet hakları ile sanal ortamlar ve adlar da dâhil malvarlığı unsurları aynı şirkete sermaye olarak konulabilir. Hizmet edimleri, kişisel emek, ticari itibar ve vadesi gelmemiş alacaklar sermaye olamaz.

2.3.Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirket

Türk Ticaret Kanunu'nun 564'üncü maddesi gereğince Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket, sermayesi paylara bölünen ve ortaklarından bir veya birkaçı şirket alacaklılarına karşı bir kolektif şirket ortağı, diğerleri bir anonim şirket pay sahibi gibi sorumlu olan şirket olarak ifade edilmiştir.

Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde şirket alacaklılarına karşı kolektif şirket ortağı gibi sorumlu ortak komandite ortak, diğer ortaklar ise komanditer ortak olarak kabul edilecektir. Komandite ortağın gerçek kişi olması zorunlu iken, komanditer ortakların gerçek veya tüzel kişi olması mümkün bulunmaktadır. Türk Ticaret Kanunu'nun 565'inci maddesi hükmü uyarınca mezkûr Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket için anonim şirket hükümleri uygulanacaktır. (Gündüz, 2020, s.50)

3.SERMAYE KAVRAMI

3.1.Genel Tanımı

Sermaye, ticari bir işletmenin hedeflerine varması ve faaliyetleri sürdürebilmesi için gerekli olan para ve para ile ölçülebilen varlıklardır. Ticari şirketler faaliyetlerini ortakları tarafından taahhüt edilen sermaye ile sürdürmektedirler. Bu kapsamda sermaye para, çek, senet tahvil gibi nakdi ve nakde hemen dönüştürülebilecek değerlerden oluşabileceği gibi arsa, arazi, konut gibi taşınmazlar ile makine, teçhizat, demirbaş, araç gibi taşınır mallardan da oluşabilmektedir. Yine her türlü vadesi gelmiş alacak, hisse, iştirakler de kurulacak veya var olan şirketlere sermaye olarak konulabilmektedir. Ancak Türk Ticaret Kanunu'nun 342 ve 581'inci maddeleri gereğince anonim ve limited şirketlerde; hizmet edimleri, kişisel emek, ticari itibar ve vadesi gelmemiş alacaklar sermaye olarak konulamaz.

1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'ne göre ise işletmeye tahsis edilen veya işletmelerin ana sözleşmelerinde yer alan ve Ticaret Siciline tescil edilmiş bulunan sermaye tutarı 500 SERMAYE hesabında izlenmektedir. Taahhüt edilen sermaye tutarı bu hesaba alacak, ödenmemiş sermaye hesabına borç kaydedilir. Yine İşletmeye tahsis edilen veya ortaklarca yüklenilen sermayenin henüz ödenmemiş kısmı 501 ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-) hesabında takip edilmektedir. Taahhüt edilen sermaye tutarı "500. Sermaye Hesabı" alacağı ile bu hesaba borç, ödenen tutarlar alacak kaydedilir.

3.2.Türk Ticaret Kanunu Açısından Ödenmeyen Sermaye

Türk Ticaret Kanunu'nun 128'inci maddesi gereğince her ortak, usulüne göre düzenlenmiş ve imza edilmiş şirket sözleşmesiyle koymayı taahhüt ettiği sermayeden dolayı şirkete karşı borçludur ve borcun ise şirketin tescilini izleyen yirmidört ay içinde ödenmesi gerektiği yine aynı Kanun'un 344'üncü maddesinde hüküm altına alınmış olup devamı maddesinde nakdî ödemelerin 5411 sayılı Bankacılık Kanununa bağlı bir bankada, kurulmakta olan şirket adına açılacak özel bir hesaba, sadece şirketin kullanabileceği şekilde yatırılacağı belirtilmiştir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 128'inci maddesinin (7) numaralı fıkrasında şirketin, her ortağın sermaye koyma borcunu yerine getirmesini isteyebileceği ve dava edebileceği gibi, yerine getirmede gecikme sebebiyle uğradığı zararın tazminini de isteyebileceği de ayrıca belirtilmiştir.

Mezkur Kanun'un 128 ve 482'nci maddelerinde sermaye koyma borcunu süresi içinde yerine getirmeyen pay sahibinin, ihtara gerek olmaksızın, temerrüt faizi ödemekle yükümlü olduğu açıklanmıştır.

Buna göre şirket ortakları tarafından taahhüt edilen sermayelerin kanunda belirtilen yasal süreleri içerisinde şirkete nakden ödememeleri halinde taahhüt ettikleri sermaye tutarı üzerinden hesapladıkları temerrüt faizini şirkete ödemekle yükümlüdür. Konuyu şirket yönünden değerlendirdiğimizde, ortaklar tarafından kanuni süresi içerisinde ödenmeyen sermayelerden dolayı şirket faiz geliri hesaplayıp bu faiz tutarını da ortaklardan tahsil etmesi gerekmektedir.

Temerrüt faizi, borçlunun para borcunun zamanında ödememesi ve temerrüde düşmesi üzerine kanun gereği kendiliğinden işlemeye başlayan ve temerrüdün devamı müddetince varlığını sürdüren bir karşılık olması itibariyle, zamanında ifa etme olgusuyla doğrudan bir bağlantı içerisinde. Borçlu kusurlu olsun olmasın, sonuçta borç alacaklıya zamanında ödenmemiş demektir. İşte gerek İsviçre ve gerekse Türk Kanun Koyucusu alacaklı, zararın varlığını ve miktarını, borçlunun kusurunu ispat zorunda kalmaksızın temerrüt faizini talep edebilme imkanını tanımıştır. Temerrüt faizi, alacaklının uğradığı varsayılan zararının hiç değilse faiz oranı ölçüsünde zahmetsizce giderilmesi amacını güder. Faiz yükümlülüğünün doğumu için borçlunun alıkoyduğu para miktarından yarar sağlaması şart olmadığı gibi diğer yönden temerrüt faizi talep edebilmek için borçlunun temerrüde düşmekte kusurlu olması da şart değildir. Borçlu bu konuda kendisine hiçbir kusur yüklenemeyeceğini ileri sürerek ve bunu kanıtlayarak faiz ödeme yükümlülüğünden kurtulamaz. Temerrüt faizi alacaklının aksi iddia olunmayan farazi zararının asgari oranda giderilmesine yönelik maktu ve götürü bir tazminat niteliği taşır. Temerrüt faizi, sözleşmeden doğan para borçlarının yanı sıra, sözleşme dışı bir hukuki ilişkiden kaynaklanan para borçlarında da uygulama alanı bulabilir.(Barlas, 1992, s.127)

3.3.Vergi Kanunları Açısından Ödenmeyen Sermaye

3.3.1.Kurum Kazancı

Türk Ticaret Kanunu'nda ortaklar tarafından şirkete taahhüt edilen sermaye tutarlarının yine kanunda belirlenen süre zarfında ödememesi halinde ödenmeyen sermaye tutarı üzerinden temerrüt faizi ödeyeceği hüküm altına alınmasına karşın vergi kanunlarında ödenmeyen sermayeye ilişkin

faiz ödenmesine dair doğrudan bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak vergi kanunlarında yer alan hükümler göz önüne alındığında ödenmeyen sermaye dolayısıyla faiz gelirinin hesaplanması şu şekilde izah edilebilir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadî kamu kuruluşları, dernek veya vakıflara ait iktisadî işletmeler ve iş ortaklıklarının kazançlarının kurumlar vergisine tabi olduğu ve kurum kazancının, gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlarından oluştuğu hüküm altına alınmıştır. Mezkur Kanun'un 6'ncı maddesinde ise kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safî kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safî kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı, ziraî faaliyetle uğraşan kurumların bu faaliyetinden doğan kazançlarının tespitinde ise Gelir Vergisi Kanunu'nun 59'uncu maddesinin son fıkra hükmünün de dikkate alınacağı ayrıca belirtilmiştir.

Ticari kazancın tespitine ilişkin hükümlere 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 37 ve müteakip maddelerinde yer verilmiş olup 38'inci maddede bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği ve işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı hüküm altına alınmıştır. Ayrıca ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanunu'nun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41'inci maddeleri hükümlerine uyulur.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 39'uncu maddesinde işletme hesabı esasında kazanç tespitinin tahakkuk esasına göre yapılacağı belirtildiği halde bilanço usulünde kazancın tespitinin tahakkuk esasına göre yapılacağına ilişkin açık bir hüküm yoktur. Ancak Vergi Usul Kanunu'nun 283 ve 287'nci maddelerindeki aktif/pasif geçici hesaplar düzenlemeleri ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 38'inci maddesindeki özkaynak kıyaslaması hükmü birlikte değerlendirildiğinde bilanço usulünde de kazancın tahakkuk esasına göre tespit edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Dikkat edileceği üzere vergi mevzuatımızda tahakkuk esasından bahsedilmesine karşın bu esasın tanımı yapılmamıştır. (Beyanname Düzenleme Rehberi, 2021, s.12)

Vergi idaresinin yerleşik görüşüne göre tahakkuk esasını ilkesinde gelir veya giderin miktar veya mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması yani geliri veya gideri doğuran işlemin eksiksiz tekemmül etmesinin yanı sıra miktarının ve

işlemden kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Vergi yargısının görüşü de bu yöndedir. (Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 18.04.2012 tarih ve B.07.1.GİB.4.99.16.02-KVK-6-101 sayılı özelgesi,;Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 14.04.2014 tarih ve 45404237-130[I.12.151.]-118 sayılı özelgesi) Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu 2004/1 Esas ve 2004/1 Karar no.lu Kararı'nda tahakkuk esasını; *“Genel kabul gören tanıma göre tahakkuk gelirin ve giderin mahiyetinin ve miktarının kesinleşmesi ve kişiselleşmesiyle birlikte hukuken istenebilir duruma gelmeyi sağlayan işlemin ve olayın gerçekleşmesidir.”* şeklinde tanımladıktan sonra, *“mahiyet ve tutar itibarıyla kesinleşme, gelirin kişiselleşmesi, hukuken istenebilir duruma gelme kavramlarını”* şu şekilde açıklamıştır.

“Mahiyeti ve tutarı itibarıyla kesinleşme taraflar arasında mevcut ticari ilişkide edimlerin eksiksiz yerine getirilmesi suretiyle karşılıklı mutabakatla belirlenen bedele hak kazanılması ve bu bedelin belirginleşerek kesinleşmesini ifade eder. Alacak ve borcun alacaklısının ve borçlusunun kimliğinin tespiti kişiselleşmesini, muhatap tarafından istenebileceği safhaya gelmesi de borcun veya alacağın hukuken istenebilirliğini ifade etmektedir. Bu tanıma göre gelirin tahsil edilmiş veya giderlerin ödenmiş veya ödenmemiş olmasının tahakkuk esasına etkisi bulunmamaktadır. Mahiyeti ve tutarı itibarıyla kesinleşmiş ve kişiselleşmiş bir alacak veya borç taraflar arasında varılan mutabakatla kararlaştırılmış, ancak ödeme dönemleri (vade) nedeniyle henüz ifa edilebilir safhaya gelmemiş olabilir. Yani alacağın tahsilinin talep edilmesi belli bir vadeye bağlanmış olabilir. Vadeye bağlanan bir borç veya alacak ilişkisinde borcun veya alacağın doğumu için tüm muameleler tekemmül etmiş ancak borcun ödenmesi için belli vade öngörülmüştür. Dolayısıyla ifa zamanı vadeye bağlanan alacak-borçların tamamı bu niteliği kazandıkları andan itibaren gerek özel hukuk gerekse vergi hukuku açısından tahakkuk etmiş sayılırlar.”

Ticari kazancın tespitinde “tahakkuk esası ilkesi” ve “dönemsellik ilkesi” olmak üzere iki temel ilke geçerlidir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra miktarının ve işlemden kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Tahakkuk esasına göre belirlenen gelir ve giderlerin yalnızca cari döneme ait kısmı, aynı döneme ilişkin ticari kazancın hesabında gelir

ya da gider olarak dikkate alınabilmektedir. Dönemsellik ilkesinde ise, gelir veya giderlerin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanması gerekmekte olup söz konusu ilke gereği işletmeler, gelir ve giderlerini tahakkuk esasına göre muhasebeleştirmek, hasılat, gelir ve karlarını aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırmak durumundadırlar.

3.3.2. Transfer Fiyatlandırması

Vergi güvenlik müesseseleri; genel olarak kurumlar tarafından vergi matrahının dolaylı yollardan aşındırılmasını ve şirket karının gizlenmesini veya karın kurum nezdinde vergilendirilmeden ilişkili kişilere aktarılmasını önlemeye yönelik yasal düzenlemelerdir. Vergi güvenlik müesseselerinin bir diğer amacı da mükellefler arasındaki haksız rekabet ortamının oluşmasını önlemek ve vergi yükümlülüğünün adaletli dağılımını sağlamaktır.

Ülkemizde de geçerli olan serbest piyasa ekonomisinde kurumların amacı, mümkün olan en yüksek karlılığa ulaşmaktır. Kurumların, bu amaca ulaşabilmek için mal ve hizmetlerin satış fiyatını istedikleri gibi belirleyebilmeleri serbest piyasa ekonomisinin temel esaslarından biridir. Bununla birlikte kurumların elde ettikleri kazançların vergilendirilmesi, ülkelerin mali yapısının sürdürülebilirliği açısından bir zorunluluktur.

Karlarını artırmak ve daha az vergi ödemek isteyen mükelleflerin, zamanla vergiden kaçınma olarak tanımlanabilecek ve esasında vergi suçu olarak kabul edilmeyen bazı işlemleri vergi matrahını aşındırmaya neden olmuştur. Buna karşın vergi idareleri matrahta meydana gelen bu aşınmaların önüne geçebilmek için vergi güvenlik müesseseleri diye adlandırılan bazı önlemleri vergi mevzuatlarına ilave etmişlerdir. Bu vergi güvenlik müesseselerinin en önemlilerinden biri de transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımıdır.

Kurumlar, hesap dönemi içerisinde elde ettikleri kazancı ortaklarına dağıtabilmek için öncelikle söz konusu kazanç üzerinden kurumlar vergisi ödemesi gerekmektedir. Transfer fiyatlandırması, ilişkili kişiler arasında yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedeli, örtülü kazanç dağıtımı ise vergilendirilmemiş kazancı ortaklara aktarmayı ifade etmektedir. Dolayısıyla transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı vergilendirilmemiş kazancın fiyat farklılaştırması yoluyla ortaklara aktarılmasını ifade etmektedir. Bu kapsamda basit şekliyle transfer fiyatlandırması kavramına; ilişkili kişiler ile gerçekleştirilen mal veya hizmet

alım-satım işlemlerinde, işleme uygulanacak fiyatın farklılaştırılması yoluyla karın istenilen kişi ve kurumlara transferi diyebiliriz.

Mülga 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 17'inci maddesinde yer alan "Örtülü Kazanç" müessesinin, çok genel bir düzenleme olması ve belirsizlikler ihtiva etmesi nedeniyle, OECD uygulamaları da esas alınarak, 21.06.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ve 01.01.2007 tarihinde yürürlüğe giren 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13'üncü maddesinde yer alan "Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı" düzenlemesi vergi mevzuatımızda yer almıştır. (BDR 2. Cilt s.327)

5520 sayılı kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesinde kurumların, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması halinde, kazancın tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacağı hüküm altına alınmış olup alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilmiştir.

Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımından söz edebilmek için;

- Bir kurum tarafından bir mal veya hizmet alım ya da satımının yapılmış olması,
- Söz konusu kurumun bu mal veya hizmet alım ya da satımını ilişkili kişilerle yapmış olması,
- Bu mal veya hizmet alım ya da satımında "emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak fiyat veya bedel tespiti yapılmış olması, gerekmektedir.

Emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade etmektedir.

Emsallere uygun fiyat veya bedel, aralarında ilişkili kişi tanımına uygun herhangi bir ilişki olmayan kişilerin tamamen işlemin gerçekleştiği andaki koşullar altında oluşturduğu piyasa ya da pazar fiyatı olarak da adlandırılan tutardır. Bu fiyat veya bedel, işlem anında hiçbir etki olmaksızın objektif olarak belirlenen en uygun tutar olup, ilişkili kişilerle yapılan işlemlerde uygulanan fiyat veya bedelin bu tutar olması gerekmektedir.

Emsallere uygun fiyat veya bedele ulaşmak için öncelikle iç emsal kullanılacak, bu şekilde kullanılacak fiyat veya bedelin bulunmaması ya da güvenilir olmaması halinde dış emsal karşılaştırmada esas alınacaktır.

Bu ilkenin uygulanabilmesi, ilişkili kişiler arasındaki işlemlerle ilişkisiz kişiler arasındaki işlemlerin karşılaştırılabilir olmasına dayanmaktadır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince kurumlar, ilişkili kişilerle yaptığı işlemlerde uygulayacağı fiyat veya bedelleri, aşağıdaki yöntemlerden işlemin mahiyetine en uygun olanını kullanarak tespit eder:

a) Karşılaştırılabilir fiyat yöntemi: Bir mükellefin uygulayacağı emsallere uygun satış fiyatının, karşılaştırılabilir mal veya hizmet alım ya da satımında bulunan ve aralarında herhangi bir şekilde ilişki bulunmayan gerçek veya tüzel kişilerin birbirleriyle yaptıkları işlemlerde uygulayacağı piyasa fiyatı ile karşılaştırılarak tespit edilmesini ifade eder.

b) Maliyet artı yöntemi: Emsallere uygun fiyatın, ilgili mal veya hizmet maliyetlerinin makul bir brüt kâr oranı kadar artırılması suretiyle hesaplanmasını ifade eder.

c) Yeniden satış fiyatı yöntemi: Emsallere uygun fiyatın, işlem konusu mal veya hizmetlerin aralarında herhangi bir şekilde ilişki bulunmayan gerçek veya tüzel kişilere yeniden satılması halinde uygulanacak fiyattan, makul bir brüt satış kârı düşülerek hesaplanmasını ifade eder.

ç) İşlemsel kâr yöntemleri: Emsallere uygun fiyat veya bedelin tespitinde, ilişkili kişiler arasındaki işlemde doğan kârı esas alan yöntemleri ifade eder. Bu yöntemler, işleme dayalı net kâr marjı yöntemi ve kâr bölüşüm yöntemidir. İşleme dayalı net kâr marjı yöntemi, mükellefin kontrol altındaki bir işlemde; maliyetler, satışlar veya varlıklar gibi ilgili ve uygun bir temele dayanarak tespit ettiği net kâr marjının incelenmesi esasına dayanır. Kâr bölüşüm yöntemi, ilişkili kişilerin bir veya daha fazla sayıdaki kontrol altındaki işlemlere ilişkin toplam faaliyet kârı ya da zararının, üstlendikleri işlevler ve yüklendikleri riskler nispetinde ilişkili kişiler arasında emsallere uygun olarak bölüştürülmesi esasına dayanır.

Emsallere uygun fiyata yukarıdaki yöntemlerden herhangi birisi ile ulaşma olanağı yoksa mükellef, işlemin niteliğine uygun olarak kendi belirleyeceği bir yöntemi de kullanabilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesinin (6) numaralı fıkrası gereğince, tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü

olarak dağıtılmış sayılan kazanç, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının uygulamasında, bu maddedeki şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kâr payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılır. Ancak, örtülü kazanç dağıtımı yapılan kurumlarda bu düzeltmenin yapılabilmesi için örtülü kazanç dağıtan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması gerekmektedir.

Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı şartlarının gerçekleşmesi halinde, örtülü kazanç dağıtan kurum tarafından işlemin yapıldığı geçici vergi döneminde hesaben gerekli düzeltme işlemleri yapılabilecektir.

Örtülü kazanç dağıtılan tarafından da aynı dönem içinde düzeltme yapılabilmesi mümkündür.

Düzeltilmenin geçici vergi döneminden sonra yapılması halinde, örtülü kazanç dağıtan kurum tarafından verilen düzeltme beyannamesi ile tahakkuk eden vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması şartıyla, örtülü kazanç dağıtılan tarafından da (bir sonraki geçici vergi döneminde) düzeltme yapılabilecektir.

Hesap dönemi kapandıktan sonra transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı yapan kurumun düzeltme talebi, vergi dairesince Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca değerlendirilip sonuçlandırılacaktır.

Bu düzeltme sonucu tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması halinde, karşı tarafta da gerekli düzeltme işleminin kendiliğinden yapılması mümkün olacaktır.

Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtan kurumun, zamanaşımı süresi içinde düzeltme talebinde bulunmuş olması halinde, düzeltme sonucu tarh edilen verginin kesinleşip ödenmesi şartıyla karşı tarafta da süreye bakılmaksızın gerekli düzeltme işlemi yapılacaktır.

3.3.3.Ödenmemiş Sermaye İçin Transfer Fiyatlandırması Kapsamında Faiz Geliri Hesaplanması

Türk Ticaret Kanunu'na göre ortaklar taahhüt ettikleri sermayeleri şirketin tescilini izleyen yirmidört ay içinde ödemekle mükelleftir. Şirket ise bu süre zarfında ödenmeyen sermayeye ilişkin olarak her ortağın sermaye koyma borcunu yerine getirmesini isteyebilir, söz konusu alacağını dava edebilir ve ortakların söz konusu taahhüdü gecikmeli olarak yerine getirmesi halinde bile gecikme sebebiyle uğradığı zararın tazminini de isteyebilir.

Yine Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili hükümleri gereğince sermaye koyma borcunu süresi içinde yerine getirmeyen pay sahibi, ihtara gerek olmaksızın, temerrüt faizi ödemekle yükümlü olduğundan şirketler süresinde ödenmeyen sermaye taahhütleri için temerrüt faizi talep etme hakkı ortaya çıkmaktadır.

Daha öncede ifade edildiği üzere ticari kazancın tespitinde tahakkuk ilkesi geçerli olup bu ilke gereğince bir gelirin miktar veya mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması yani geliri doğuran işlemin eksiksiz meydana gelmesinin yanı sıra miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu kapsamda bir işlemin (kazancın) tahakkuk ilkesi kapsamında vergilendirebilmesi için verginin vergiyi bağladığı olayın meydana gelmesi yeterli olup söz konusu işlemde herhangi bir tahsilatın yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Bu kapsamda ödenmeyen sermaye dolayısıyla şirketlerin kanunda belirtilen 24 aylık sürenin sonundan itibaren zamanında ödenmeyen sermaye taahhüdü için temerrüt faizi talep etme hakkı doğmaktadır. Bu hak ise vergi uygulaması açısından vergiyi doğuran olayı meydana getirmektedir. Nitekim 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda vergiyi doğuran olay "*Vergi alacağı vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın vukuu veya hukuki durumun tekemmülü ile doğar.*" şeklinde tanımlanmıştır.

Bu çerçevede Türk Ticaret Kanunu'na göre temerrüt faizinin talebi ortağın bu taahhüdünü yirmi dört ay içinde gerçekleştirmemesi halinde ortaya çıkmaktadır.

Muhasebenin temel kavramlarından olan kişilik kavramı, işletmenin sahip veya sahiplerinden, yöneticilerinden, personelinden ve diğer ilgililerden ayrı bir kişiliğe sahip olduğunu ve o işletmenin muhasebe işlemlerinin sadece bu kişilik adına yürütülmesi gerektiğini öngörür. Bu kavram gereğince işletmenin mal varlığı, borçları ve sahip olduğu diğer hak ve yükümlülükler ortaklardan ayrırmakta ve ortaklardan ayrı bir kişiliğe bürünmektedir.

Kişilik kavramı gereğince işletmenin ortaklarla olan ilişkisinde üçüncü kişilerle olan işlemler gibi ayrı şekilde takip etmektedir. Nitekim vergi kanunlarında birçok düzenleme de bu sınırın korunması amacıyla düzenlenmiştir. Bu kapsamda transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtılması uygulamasında işletmenin ortaklarla olan mal ve hizmet alım ve satımında emsallere uygun hareket edilmesi zaruri kılınmıştır. Diğer bir ifade ile alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemelerinde

işletme için ortak üçüncü kişi sayılmakta ve piyasada geçerli olan fiyatlar üzerinden işlem yapılması gerektiği belirtilmektedir.

Özetle ortaklar tarafından ödenmeyen sermaye şirketler için bir alacak niteliğinde olup Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan *“Her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekir.”* hüküm gereğince de şirket bu alacakları için faiz hesaplaması gerekmektedir. Bahsi geçen hüküm göz ardı edilse bile yine Türk Ticaret Kanunu'nun 128 ve 482'nci maddelerinde sermaye koyma borcunu süresi içinde yerine getirmeyen pay sahibinin, ihtara gerek olmaksızın, temerrüt faizi ödemekle yükümlü olduğu diğer bir ifade ile şirketin sermaye taahhüdünün yerine getirilmemesinden kaynaklanan alacağı için temerrüt faiz talep etme hakkı vardır. Bu hak ihtiyarı olmayıp zorunludur. Yani taahhüt edilen sermaye, aksine şirket sözleşmesinde veya esas sözleşmede hüküm yoksa, şirketin tescili anından itibaren temerrüt faizi de ödenir.

Kurum kazancının tespitinde tahakkuk ilkesinin uygulanması hususu göz önüne alındığı şirket açısından istenilebilir aşamaya gelen faiz geliri için belge düzenlemesi ve bu geliri ilgili dönem kazancıyla ilişkilendirmesi gerekmektedir.

Eğer bu faiz hesaplanmaz ya da hesaplanan faiz gelir hesaplarına aktarılmazsa veya temerrüt faizi olarak seçilen faiz oranı emsal faiz oranını yansıtmazsa, diğer koşulların da varlığı halinde, örtülü kazanç dağıtımı yapıldığı iddia edilecektir. Başka bir deyişle, ıskat yolunu tercih etmeyen ancak buna rağmen temerrüt faizi de talep etmeyen kurum, faiz almamak suretiyle ortağına menfaat sağladığı, dolayısıyla örtülü kazanç dağıtımı yaptığı eleştirisine maruz kalabilecektir.(Koyuncu)

Dolayısıyla ortaklar tarafından kanuni süresinde yerine getirilemeyen sermaye dolayısıyla Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesi kapsamında transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı yönünde işlem yapılması gerekeceğinden şirketler tarafından söz konusu faizin de emsallere de uygun olması gerekmektedir.

Ancak ortaklar tarafından taahhüt edilen sermaye tutarının yerine getirilmemesi nedeniyle ortakla emsale aykırı bir mal ve hizmet alım satımı konusunda görüş farklılıkları da vardır.

Söz konusu görüşe göre sermaye taahhüdünü yerine getirmeyen ortağına uygulanacak müeyyideler TTK'da düzenlenmiş olup bu müeyyidelerin uygulanmaması yine ortakların özel hukuk ilişkisine ait bir konudur ve

TF(Transfer fiyatlandırması) mevzuatında özel bir düzenleme olmadığı için geciken ödemenin kurum tarafından ortağa verilen bir finansman hizmeti olarak görülmemesi gerekir. Sermaye borcu, KVK'nın 13'üncü maddesinde sayılan "mal veya hizmet alım ya da satımı" kapsamına dahil olmadığı gibi temerrüt faizi finansman hizmeti amacına dönük olarak değil gecikmenin zararını telafi etmek amacıyla ihdas edilmiş bir düzenlemedir.(<https://kpmgvergi.com/blog/anonim-sirketlerde-sermaye-taahhudunun-yerine-getirilmemesinin-transfer-fiyatlandirmasi-karsisindaki-durumu/157> Erişim Tarihi: 19.09.2021)

3.3.4.Gelir Stopaj Vergisi Açısından Değerlendirilmesi

Transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı uygulamasının yer aldığı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesinin (6) numaralı fıkrasında tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazancın, Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarının uygulamasında, bu maddedeki şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kâr payı sayılacağı belirtilmiştir.

Kar payları ise 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 75'inci maddesine göre vergilendirilmesi gereken gelir unsurları içerisinde yer alan menkul sermaye iradı olarak belirlenmiştir.

Yine Gelir Vergisi Kanunu'nun 94-6/b-i maddesinde ise tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve bu vergilerden muaf olanlara dağıtılan, 75'inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kar paylarından %15 oranında Gelir Vergisi kesintisinin yapılması gerektiği belirtilmiştir. Kesinti tutarının ise aynı Kanununun 96'ncı maddesi gereğince gayrisafi tutar üzerinden yapılması

Öte yandan 1 Seri Nolu Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliği'nin 9.3. bölümü gereğince transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtılan kişinin dar mükellef kurum, gerçek kişi, vergiye tabi olmayan veya vergiden muaf olan herhangi bir kişi olması halinde; dağıtılan kazanç tutarı, örtülü kazanç dağıtılan nezdinde, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesinde belirtilen şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kâr payı olarak kabul edilecektir. Bu şekilde dağıtılmış kâr payı net kâr payı tutarı olarak kabul edilecek ve brüte tamamlanması sonucu bulunan tutar üzerinden vergi kesintisine tabi tutulacaktır.

Buna göre transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazanç tutarının dağıtılan net kâr payı tutarı olarak kabul edilerek brüte tamamlanması ise aşağıda yer alan formüle göre belirlenecektir.

Brüt Tutar =	Dağıtım konu Kazanç Tutarı x 100
	(100 - Tevkifat Oranı)

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar dikkate alındığında şirket ortaklarına transfer fiyatlandırmasıyla örtülü olarak dağıtılan kazanç üzerinden 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 75 ve 94'üncü maddeleri gereğince brüt tutar üzerinden %15 oranında vergi tevkifatının yapılması gerekmektedir.

3.3.5. Katma Değer Vergisi Açısından Değerlendirilmesi

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesine göre Türkiye'de ticarî, sınaî, ziraî faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler ile her türlü mal ve hizmet ithali katma değer vergisine tabidir. Yine anılan maddenin 3'üncü fıkrasında bentler halinde sayılan işlemler de verginin konusuna girmektedir.

Aynı Kanun'un 10/a maddesine göre katma değer vergisinde vergiyi doğuran olay mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması ile meydana gelmektedir. Bahsi geçen Kanun'un 24/c maddesinde ise vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerlerin KDV matrahına dahil olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda açıklanan Kanun hükümleri dikkate alındığında, ana ortak veya ilişkili firmalar arasındaki borç verme işlemleri, KDV Kanunu'nun 1/1'inci maddesine göre finansman hizmeti olarak değerlendirilmekte ve bu işlemler nedeniyle hesaplanacak faiz tutarları KDV'ye tabi olacaktır.

Yine Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından çeşitli tarihlerde verilen özgelelerde ortak veya ilişkili firmalar arasındaki borç verme işlemlerinin, Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/1'inci maddesine göre finansman hizmeti olarak değerlendirilmesi gerektiği ve bu işlemler nedeniyle hesaplanacak faiz tutarlarının KDV'ye tabi olduğu ifade edilmiştir.(Gelir İdaresi Başkanlığı, 18.08.2011)

Buna göre ortaklar tarafından kanuni süresi içerisinde ödenmeyen sermaye taahhüdü nedeniyle şirketler tarafından hesaplanan faiz gelirleri katma değer vergisine tabi olacaktır.

3.3.6.Konu Hakkında Yargı Kararları

Sermaye taahhüdünün yerine getirilmemesi nedeniyle Türk Ticaret Kanunu hükümleri gereğince şirket tarafından talep edilmesi gereken faizin transfer fiyatlandırması kapsamında değerlendirilmesine ilişkin olarak Danıştay 4. Dairesinin 24.12.1998 tarihli kararında “...*olayda şirket ortaklarının taahhüt etmiş oldukları sermayeyi ödemedikleri, dolayısıyla borç vermenin söz konusu olmadığı, taahhüt edilen sermayenin ödenmemesi nedeniyle şirketin tasfiyeye gittiği, bu durumda davacı şirket ortaklarından tahsil edemediği bilançoda gösterilen sermayenin şirketin ortaklarına borç verme işlemi sayılarak uygulanmayan faiz içinde örtülü kazanç temin edildiğinin kabul edilemeyeceği...*” gerekçesiyle tarhiyatın kaldırılmasına karar verilmiştir.(Danıştay 4. Daire, 24.12.1998)

Yine Ankara BİM 1. Vergi Dava Dairesinin 05.07.2017 tarihli kararında “...*transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımında, kurumların, ilişkili kişilerle aktif katılımlı bir işlemde bulunması gerekmektedir. Şirketlerin gerek kuruluş aşamasında, gerekse sermaye artırımı sırasında, ortaklarca taahhüt edilmesine karşın sermaye koyma borcunun vadesinde yerine getirilmemesi; ilgili kurum açısından, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13.maddesinde öngörülen bedelsiz ya da düşük bedelle mal veya hizmet satımında bulunulması ya da bu nitelikte bir işlem sayılan faizsiz veya düşük faizle ödünç para verilmesi olarak değerlendirilemeyeceği gibi sermaye artırım borcunun yerine getirilmemesinde, kurum bünyesinden, ortağa aktarılan bir kaynaktan da bahsedilemez. Olayda, ortağın sermaye koyma borcunu yerine getirmemesinden doğan bir temerrüt hali söz konusu olup, ortağın taahhüt ettiği, fakat vadesinde yerine getiremediği sermaye koyma borcu nedeniyle temerrüt faizi hesaplanmamasının, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımına yol açtığı ifade edilemez. Bu durumda, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13.maddesinde düzenlenen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı için öngörülen unsurun gerçekleşmediği anlaşıldığından, davacı şirket adına yapılan vergi ziyayı cezalı tarhiyatta hukuka uyarlık görülmemiştir....” hükmüyle tarhiyat kaldırılmıştır.(Ankara BİM 1. Vergi Dava Dairesi, 05.07.2017)*

4.SONUÇ

Bir veya daha fazla gerçek veya tüzel kişi tarafından belli bir amaç çerçevesinde emek ve sermayenin birleşmesi sonucunda ortaya çıkan tüzel kişilik olarak tanımlanan şirketler, faaliyetlerini ortakları tarafından tahsis edilen sermaye ile sürdürmektedir. Muhasebe uygulaması açısından ortakların kişiliğinden ayrılan şirketler, hukuk alanında ayrı bir kişiliğe sahiptir. Bu kapsamda ortaklar tescil aşamasında veya daha sonradan taahhüt ettikleri sermaye tutarlarını şirkete ödemekle mükelleftirler. Aynı şekilde şirket de süresinden ödenmeyen bu sermaye taahhütleri nedeniyle ortaklardan temerrüt faizi isteme hakkına sahiptir. Konunun vergi mevzuatı açısından değerlendirilmesi halinde ise süresinde ödenmeyen sermaye taahhüdünün doğrudan olmasa da dolaylı yoldan şirket tarafından ortağa kullandırılan bir meblağ olarak nitelendirilmektedir. Ve şirketin yoksun kaldığı faiz tutarının ise Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesi kapsamında ortaklarından tahsili yoluna gidilmektedir.

KAYNAKÇA

1 Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (1992, 26 Aralık). Resmi Gazete (Sayı: 21447 M)

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu.(1961, 06 Ocak). Resmi Gazete (Sayı: 10700)

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu. (1984, 02 Kasım). Resmi Gazete (Sayı: 18563)

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu. (2006, 21 Haziran). Resmi Gazete (Sayı: 26205)

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu. (2011, 14 Şubat). Resmi Gazete (Sayı: 27846)

Ankara BİM 1. Vergi Dava Dairesi (05.07.2017). Esas:2016/526, Karar:2017/1289

Barlas, K. (1992). *Para Borçlarının İfasında Borçlunun temerrüdü ve bu temerrüt Açısından Düzenlenen Genel Sonuçlar.*

Bayanname Düzenleme Rehberi (2021). Ankara: Vergi Müfettişleri Derneği

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı (14.04.2014). *45404237-130[I.12.151.]-118 sayılı özelge.*

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı (18.04.2012).
B.07.1.GİB.4.99.16.02-KVK-6-101 sayılı özelge.

Danıştay 4. Daire (24.12.1998). Esas : 1997/4274, Karar: 1998/5542 karar.

Gelir İdaresi Başkanlığı (18.08.2011) *B.07.1.GİB.0.01.55-130-14 sayılı* özelge.

Gündüz, N. (2020). *Tüm Yönleriyle Kurum Kazancının Tespiti*. Ankara: Vergi Müfettişleri Derneği

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (11.07.2013) *39044742-KDV.1-1021 sayılı* özelge.

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı(28.05.2019).
39044742-130[Özelge]-E.453374 sayılı özelge.

Koyuncu, M.(2021). Örtülü Sermaye, Örtülü Kazanç ve Uluslararası Transfer Fiyatlandırması Erişim Adresi: <https://vergialgi.net>, Erişim Tarihi: 19.09.2021

Vergi (2021). Erişim Adresi: <https://kpmgvergi.com/blog/anonim-sirketlerde-sermaye-taahhudunun-yerine-getirilmemesinin-transfer-fiyatlandirmasi-karsisindaki-durumu/157> Erişim Tarihi: 19.09.2021